

**Servicedeklaration for Center for Kommunikation og
Undervisning (CKU) Skive-Viborg**

SKIVE | VIBORG

center for kommunikation & undervisning

CKU Skive-Viborg

Arvikavej 1-5
7800 Skive

Rosenstræde 6
8800 Viborg

Tel: 9915 7600
cku@skivekommune.dk
www.ckusv.dk

Indhold

1. Om Center for Kommunikation og Undervisning (CKU).....	2
2. Målgruppe	2
3. Lovgrundlag og ydelser	2
4. Fysiske rammer.....	3
5. Indsats- og ydelsesgrundlag	3
6. CKU's tilbud	4
6.1 Tilbud til borgere med følger efter erhvervet hjerneskade.....	5
6.2 Tilbud til borgere med synsnedsettelse	5
6.3 Tilbud til borgere med stemme-, tale- og sprogvanskeligheder.....	6
6.4 Tilbud til borgere med hørenedssettelse.....	6
6.5 Tilbud til borgere med væsentlige og varige kommunikations- eller kognitive vanskeligheder	7

1. Om Center for Kommunikation og Undervisning (CKU)

Center for Kommunikation og Undervisning er et fælles kommunalt kommunikationscenter som tilbyder ydelser til borgere, pårørende og fagpersoner fra Viborg og Skive Kommuner. Skive Kommune er den driftsansvarlig kommune. CKU har egen bestyrelse samt en styregruppe. Kommunernes samarbejde er reguleret af en samarbejdsaftale (bilag 3, bilag 4 og bilag 5).

Formålet med samarbejdsaftalen er en fælles målsætning om at tilbyde rådgivning, vejledning, afprøvning af hjælpemidler, sagsbehandling og undervisning til borgere i Skive og Viborg Kommuner med medfødt eller erhvervet handicap.

- Aftalen skal sikre, at der tilbydes relevante tilbud til borgere med erhvervet eller medfødt handicap.
- Aftalen skal sikre relevante tilbud til pårørende og fagpersoner.
- Aftalen skal sikre dialog om tilbud, planlægning, kvalitet og udvikling indenfor CKU's fagområder.

CKU tilbyder ydelser til borgere med medfødt eller erhvervet handicap indenfor områderne syns-, høre-, tale- og kommunikationsvanskeligheder samt til borgere med følger efter erhvervet hjerneskade. Formålet er at afhjælpe eller begrænse virkningerne af/efter en funktionsnedsættelse, samt give deltageren kompetencer og nye muligheder for at føre et aktivt liv, deltage i samfundslivet og fastholde funktioner.

Aftalen er indgået på grundlag af en fælles målsætning om at tilbyde højt specialiserede ydelser indenfor:

- Rådgivning og vejledning
- Afprøvning, sagsbehandling, udredning og bevilling af hjælpemidler
- Undervisning og instruktion
- Kursus- og uddannelsesvirksomhed
- Relevante tilbud til pårørende og fagpersoner
- Lovbestemte ydelser i henhold til 'Lov om social service'

2. Målgruppe

CKU tilbyder ydelser til borgere i Viborg og Skive Kommuner med funktionsnedsættelser indenfor områderne: høre, syn, tale, erhvervet hjerneskade og IKT (Informations- og kommunikationsteknologi)

Alle kan frit rette henvende sig til CKU for rådgivning og vejledning. CKU's tilbud til borgere hviler på en individuel visitation på baggrund af en ekstern sundhedsfaglig og/eller en fagspecifik og pædagogisk udredning på CKU. CKU har visitationskompetencen for borgere i Viborg og Skive Kommuner. Hvert fagområde har egne visitationskriterier. Disse kan være lovmæssigt bestemt og/eller udarbejdet på baggrund af nyeste viden, anbefalinger fra fx Socialstyrelsen samt "God Praksis" (nationale standarder) udarbejdet ved Danske Tale-Høre- Synsinstitutioner (DTHS).

CKU har årligt kontakt til omkring 6.000 borgere i Viborg og Skive kommuner med funktionsnedsættelser indenfor syns-, høre-, tale- og IKT eller som følge af erhvervet hjerneskade.

3. Lovgrundlag og ydelser

CKU tilbyder:

- Rådgivning og vejledning, undervisning og specialpædagogisk bistand til borgere, pårørende og fagpersoner i henhold til 'Lov om specialundervisning for voksne', kapitel 1 til 5 samt kapitel 6 til 7

- Ydelser i henhold til udvalgte paragraffer i 'Lov om social service', heriblandt §1 til §4, §10, §12 samt kapitel 15
- Myndighed i henhold til 'Lov om social service' § 112 og § 113 indenfor IKT-, tale-, syns- og høretekniske hjælpemidler
- Kursus- og uddannelsesvirksomhed til borgere, pårørende og fagpersoner indenfor centrets kompetenceområder

Ifølge tillægsaftaler varetager CKU:

- Ydelser til børn og unge med syns- og kommunikationsvanskeligheder, samt pårørende og fagpersoner, i henhold til 'Lov om folkeskolen' §3, §3a og §4 samt §20, stk. 2
- Ydelser til borgere, pårørende og fagpersoner i forhold til høreomsorgsopgaver

CKU har myndighed i henhold til 'Lov om social service', §112 og §113 indenfor områderne:

- Synshjælpemidler
- Optiske hjælpemidler
- Høretekniske hjælpemidler
- Kommunikationsteknologiske hjælpemidler

CKU udbyder tilkøbsydelser indenfor følgende områder:

- Undervisning og instruktion samt hjælpemiddeludredning, -afprøvning og -installation med henblik på at fastholde borgere i erhverv under 'Lov om aktiv beskæftigelsesindsats', §1, § 2, 4. pkt. samt kapitel 10, 13 og 14
- Udredning, rådgivning og vejledning, undervisning samt hjælpemiddeludredning og -afprøvning for borgere fra andre kommuner i henhold til 'Lov om specialundervisning for voksne', § 4, stk. 4

Et typisk borgerforløb indeholder; visitation, udredning, målsætning, hjælpemiddeludredning/bevilling, indsats i form af undervisning og/eller rådgivning og vejledning, og evaluering.

4. Fysiske rammer

CKU har aktiviteter i begge kommuner. På CKU forefindes lokaler indrettet specifikt til varetagelse af højtspecialiserede udredninger og fagspecifikke indsats. CKU's bygningsmasse er indrettet med henblik på tilgængelighed for alle målgrupper. CKU har varmtvandsbassiner i både Skive og Viborg.

5. Indsats- og ydelsesgrundlag

Et undervisningsforløb på CKU tilbydes i henhold til 'Lov om specialundervisning for voksne'¹.

Specialundervisning for voksne har til formål at afhjælpe eller begrænse virkningerne af den enkelte borgers funktionsnedsættelser. Der er tale om en undervisning, der skal give deltageren mulighed for at kompensere for sin funktionsnedsættelse gennem anvendelse af nye strategier til at omgå eller begrænse sine funktionsnedsættelser. Endvidere kan undervisningen give borgeren særlige metoder eller hjælpemidler, der kan kompensere for aktivitetsproblemerne. Tilbuddet skal give deltageren nye muligheder for et mere aktivt liv samt for deltagelse i samfundslivet ².

¹ Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne af 15/16/2015

² Kapitel 3, Vejledning til 'Lov om specialundervisning for Voksne', nr. 9396 af 02/07/2009

Specialundervisning er en tidsbegrænset aktivitet med en klar målsætning, og en planlagt progression og evaluering. Det indebærer for den enkelte borger, at der laves en visitation, udredning, målsætning og stillingtagen til undervisning og omfang.

Specialundervisningstilbuddet kan suppleres med *specialpædagogisk bistand* i form af rådgivning og vejledning, der skal sikre deltagerens udbytte af specialundervisningstilbuddet. Det kan eksempelvis være en afdækning af deltagerens behov for undervisning eller rådgivning om hensigtsmæssige hjælpemidler. Rådgivning og vejledning kan rettes mod deltageren selv, mod en gruppe af deltagere med fælles problemer, mod pårørende og mod eventuelt personale, der varetager opgaver i forhold til deltageren. Rådgivning og vejledning kan gives individuelt eller som undervisningsforløb på hold. Rådgivning og vejledning kan også indgå i forbindelse med afdækning af deltagerens forudsætninger for at modtage specialundervisning for voksne. Endelig kan rådgivning og vejledning gives i tilknytning til instruktion og undervisning i brug af særlige kompenserende hjælpemidler³.

CKU tilbyder gratis rådgivning og vejledning om det højt specialiserede område, herunder om valg af hjælpemidler og forbrugsgoder, til alle der henvender sig⁴.

CKU's myndighedsudøvelse på hjælpemiddelområdet i henhold til 'Lov om social service' §112 og §113, indebærer en afvejning af borgerens behov for hjælpemidler og kravspecifikation hertil samt økonomiske hensyn, ud fra kriteriet om *bedst egnede og billigste hjælpemiddel*⁵.

CKU's nuværende aktiviteter er beskrevet i et ydelseskatalog (bilag 1).

I det omfang der findes evidens på området, er indsatser og ydelser på CKU evidensbaserede, suppleret med nyeste viden og teknologi, anbefalinger og forløbsbeskrivelser fra Socialstyrelsen samt "God Praksis" (nationale standarder) udarbejdet af Danske Tale-Høre- Synsinstitutioner (DTHS).

CKU prioriterer, at medarbejdere deltager i relevante netværk og ERFA-grupper i DTHS. Her sker regelmæssig sparring, erfaringsudveksling og efteruddannelse. Medarbejdere på CKU har relevant grundfaglig uddannelse suppleret med omfattende efter/videreuddannelse.

CKU yder en tværfaglig indsats med specialiserede fagpersoner. Borgeren skal opleve et sammenhængende og helhedsorienteret tilbud, som understøtter den samlede indsats i et rehabiliterings kontekst.

CKU agerer udviklingsorienteret i forhold til ønsker og behov fra borgere og kommuner.

6. CKU's tilbud

CKU's faglige viden udmøntes for den enkelte borger ved, at ydelserne er målrettede, individuelle og højt specialiserede. Således er CKU én indgang til mange fagspecialer for borgere med komplekse funktionsnedsættelser.

³ Kapitel 3, Vejledning til 'Lov om specialundervisning for Voksne', nr. 9396 af 02/07/2009

⁴ §10 og §12, 'Bekendtgørelse af lov om social service', nr. 1270 af 24/10/2016

⁵ §112, 'Bekendtgørelse af lov om social service', nr. 1270 af 24/10/2016

D er fokus på samarbejde mellem fagspecialerne, på sparring og udvikling indenfor eget felt, samt på vidensdeling på tværs af fagområderne på CKU. Faglige fora prioriteres for at sikre kontinuerligt fokus på fastholdelse af den højt specialiserede viden og udvikling af ydelser.

6.1 Tilbud til borgere med følger efter erhvervet hjerneskade

CKU tilbyder ydelser til unge over den undervisningspligtige alder samt voksne med kognitive vanskeligheder som følge af erhvervet hjerneskade. Formålet med tilbuddet er at kompensere for funktionsnedsættelsen, samt træne og udvikle funktionsevner. Endvidere er formålet, at øge borgerens accept og erkendelse af ændrede livsvilkår.

Målgruppen er borgere med kognitive vanskeligheder som følge af erhvervet hjerneskade, som kan erhverve nye kompetencer, erhverve nye handlemåder eller genetablere/kompensere for bestemte påvirkede funktioner, for derved at kunne opnå en større grad af selvaktivitet og aktiv deltagelse i samfundsliv.

Visitation sker på baggrund af en vurdering af de kognitive vanskeligheder, graden heraf samt en vurdering af, hvorvidt undervisningen på CKU kan understøtte borgerens kognitive evner, eller kompensere for kognitive vanskeligheder.

CKU tilbyder ydelser til borgere med følger efter erhvervet hjerneskade indenfor følgende tre områder;

- 1) Visitation og pædagogisk udredning
- 2) Rådgivning og vejledning
- 3) Kognitiv undervisning, herunder kurser

6.2 Tilbud til borgere med synsnedsættelse

CKU tilbyder udredning, undervisning, rådgivning og vejledning til blinde og svagsynede børn og voksne. Formålet med ydelserne er at kompensere for borgerens synsnedsættelse og sikre, at borgerens nuværende funktionsniveau udnyttes bedst muligt.

Målgruppen for CKU's synstilbud er børn og voksne med varige synsnedsættelser, herunder synsevne under 6/18, svært indskrænket synsfelt, øjenproteser og synsnedsættelser som følge af hjerneskade. Endvidere er borgere med visse varige medicinsk-optiske lidelser omfattet af målgruppen, i overensstemmelse med WHO's definition af synshandicap.

Visitation sker på baggrund af en vurdering af, hvorvidt der kan kompenseres for borgerens synsnedsættelser og væsentlige aktivitetsproblemer gennem undervisning, rådgivning og vejledning eller bevilling af optiske og/eller synstekniske hjælpemidler.

Børn i målgruppen er indmeldt i synsregistret hos Kennedy Centret, og første henvendelse til CKU vil typisk ske som følge af indmelding i synsregistret.

CKU tilbyder ydelser til borgere med synsnedsættelse indenfor følgende fire områder;

- 1) Visitation og udredning

- 2) Rådgivning og vejledning
- 3) Instruksjon og undervisning
- 4) Hjælpemiddeludredning, -udlån og –bevilling

6.3 Tilbud til borgere med stemme-, tale- og sprogvanskeligheder

CKU tilbyder ydelser til borgere med stemme-, tale- og sprogvanskeligheder. Formålet med ydelserne er at afdække talevanskelighedernes omfang, type og sværhedsgrad, samt udvikle og forbedre borgerens kommunikationsevner. Derudover er formålet at lære borgere at kompensere for deres stemme-, tale- og sprogvanskeligheder, således at funktionsevnen udnyttes bedst muligt.

Målgruppen for taletilbuddet er voksne og unge over den undervisningspligtige alder med stemme-, tale og sprogvanskeligheder, herunder borgere med stammen, løbsk tale, stemme- og talevanskeligheder af organisk eller funktionel karakter, udtalevanskeligheder, neurologiske tale- og stemmevanskeligheder, mundhuleopererede samt sprog-, tale- eller kognitive vanskeligheder efter erhvervet hjerneskade.

Visitation sker på baggrund af en vurdering af borgerens tale- og stemmevanskeligheder, årsager hertil samt en sundhedsfaglig vurdering fra øre-nære-hals læge.

Talekonsulenterne indgår endvidere med fagspecifik viden i tværfaglige forløb på CKU.

CKU tilbyder ydelser til borgere med stemme- tale- og sprogvanskeligheder indenfor følgende tre områder;

- 1) Visitation og udredning
- 2) Rådgivning og vejledning
- 3) Undervisning

6.4 Tilbud til borgere med hørenedsættelse

CKU tilbyder ydelser til unge og voksne med hørevanskeligheder og høregener. Formålet med ydelserne er at begrænse, kompensere for eller helt afhjælpe borgernes høreproblem.

Målgruppen er borgere med hørevanskeligheder, i form af målte eller oplevede problemer med lydopfattelse, lytteevne, forståelse og kommunikation samt borgere med høregener i form af Tinnitus, Menières sygdom eller lydoverfølsomhed (hyperacusis) og Cochlear Implant (C.I.) opererede borgere.

Visitation sker i udgangspunktet til alle borgere med høreapparater, eller på baggrund af en vurdering af borgeres resultater af høretest fra hørelinik eller læge.

CKU tilbyder justeringer, tilkoblinger samt servicering af offentligt bevilligede høreapparater. Privat indkøbte høreapparater samt offentligt bevilligede høreapparater, der er indkøbt for mindre end 3 måneder siden, skal justeres, serviceres og tilkobles af leverandøren, ligesom borgere, der har haft høreapparater i mindre end 3 måneder som udgangspunkt ikke kan tilbydes udredning ifm. høretekniske hjælpemidler.

CKU tilbyder ydelser til borgere med hørenedsættelse eller høregener indenfor følgende fire områder;

- 1) Visitation og udredning
- 2) Rådgivning og vejledning
- 3) Undervisning og instruktion
- 4) Hjælpemiddeludredning, -afprøvning, og –udlån

6.5 Tilbud til borgere med væsentlige og varige kommunikations- eller kognitive vanskeligheder

CKU tilbyder Informations- og Kommunikationsteknologiske (IKT) ydelser til børn og voksne med erhvervet eller medfødt funktionsnedsættelse som bevirker kommunikations- eller kognitive vanskeligheder. Formålet med ydelserne er at forbedre borgernes kommunikationsmuligheder ved hjælp af Informations- og Kommunikationsteknologi (IKT).

Målgruppen er borgere med væsentlige og varige kommunikations- eller kognitive vanskeligheder, herunder læse- og skriveproblemer, nedsatte kognitionsevner, som følge af erhvervede hjerneskader, neurologiske lidelser eller anden sygdom, samt borgere med nedsatte kommunikationsevner som følge af en medfødt eller erhvervet fysisk funktionsnedsættelse.

Visitation sker på baggrund af en vurdering af væsentlighed og varighed af kommunikations- og kognitive vanskeligheder.

CKU tilbyder IKT ydelser til borgere med kommunikations- og kognitive vanskeligheder indenfor følgende fire områder;

- 1) Visitation og udredning
- 2) Rådgivning og vejledning
- 3) Undervisning og instruktion
- 4) Hjælpemiddeludredning, -afprøvning, -udlån og –bevilling